

Η οργάνωση του παιχνιδιού και πώς μπορούν οι γονείς να συμμετέχουν

Το παιχνίδι είναι ένα σημαντικό στοιχείο της ύπαρξης του παιδιού από τους πρώτους κιόλας μήνες. Είναι το μέσο για να ανακαλύψει και να μάθει το περιβάλλον του...

γράφει η Ειρήνη Χαβατζιόγλου, Εργοθεραπεύτρια

Το παιχνίδι δίνει επίσης χαρά και ικανοποίηση στο παιδί, γιατί είναι κάτι με το οποίο αποφάσισε να ασχοληθεί κυρίως επειδή το θέλησε και όχι επειδή του το επέβαλαν. Συνεπώς το παιχνίδι είναι κάτι που τα μωρά – και οι μεγάλοι – το κάνουν επειδή τους αρέσει. Μια από τις πληρέστερες θεωρίες για το παιχνίδι, προέρχεται από τον Ζαν Πιαζέ, ο οποίος πίστευε ότι το παιχνίδι συνείσφερε στη διαδικασία σχηματισμού της νοημοσύνης. Τόνισε ότι για τα μωρά – από νεογέννητα μέχρι και δυο ετών – που χρησιμοποιούν τις αισθήσεις τους για να εξερευνούν τον κόσμο, το παιχνίδι προσλάμβανε τη μορφή της επανάληψης των ίδιων εξερευνηήσεων – αγγίζουν, γεύονται, μυρίζουν, κοιτάζουν και ακούνε μέχρι που να κυριαρχήσουν απόλυτα σε κάθε καινούριο υλικό. Έπειτα, από τη στιγμή που ελέγχουν το αντικείμενο ή την εμπειρία, παρακινούνται να ασχοληθούν, να παίξουν περισσότερο μαζί του, εξαιτίας της ικανοποίησης που τους προσφέρει η αίσθηση της κυριαρχίας. Ο Πιαζέ πίστευε πως τα παιχνίδια φαντασίας, με τα οποία ασχολούνται παιδιά ηλικίας δώδεκα έως δεκαπέντε μηνών, δε διαφέρουν από οποιοδήποτε άλλο παιχνίδι, παρά μονάχα στο σημείο ότι τα παιδιά δεν χρησιμοποιούν τα παιχνίδια για να ανακαλύψουν ή να κατακτήσουν μια νέα γνώση αλλά για να ασχοληθούν με κάτι που ήδη γνωρίζουν. Π.χ. δε μαθαίνουν να τρώνε με το κουτάλι αλλά προσποιούνται ότι τρώνε κρατώντας ένα κουτάλι και το βουτάνε σε ένα άδειο μπολ, έτσι εξασκούν μια ήδη κατεκτημένη δεξιότητα απολαμβάνοντας ικανοποίηση από την αίσθηση της κυριαρχίας και της γνώσης. Το όνομα του Πιαζέ συνδέθηκε στενά με τα κομμάτια της μάθησης κατά το παιχνίδι αφού και ο ίδιος τόνισε τη σημαντικότητα της μάθησης και του παιχνιδιού. Η μάθηση που έρχεται μέσα από το παιχνίδι είναι πολύ σημαντική και καθοριστική άλλωστε δεν είναι τυχαίο που μερικοί ειδικοί αναφέρουν το παιχνίδι σαν το «επάγγελμα» του παιδιού. Εγώ, προσωπικά, πιστεύω ότι μερικές φορές δεν πρέπει να χάνουμε το νόημα του παιχνιδιού και δεν πρέπει να επικεντρωνόμαστε μόνο στο σκοπό του παιχνιδιού και τι κερδίζει από αυτό ένα παιδί. Αλλά, να εστιάζουμε την προσοχή μας στην χαρά και την ικανοποίηση που παίρνει το παιδί μέσα από το παιχνίδι

Η οργάνωση του παιχνιδιού Η οργάνωση του παιχνιδιού που γίνεται κυρίως από τους γονείς είναι ένας επίσης, πολύ σημαντικός παράγοντας που θα βοηθήσει τα παιδιά να παίξουν άρα και να αναπτυχθούν σωστά. Ακόμα και ένας υποτυπώδης σχεδιασμός, μια ελάχιστη οργάνωση, μπορεί να βοηθήσει αφάνταστα το παιχνίδι του παιδιού, γλιτώνοντας ταυτόχρονα τους γονείς από χρόνο και προσπάθειες. Είναι απαραίτητο να υπάρχει ένας ξεκάθαρος χώρος όπου το παιδί θα μπορεί να παίζει εκεί. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το παιδί θα πρέπει να είναι κλεισμένο στο δωμάτιο του και ότι δεν θα μπορεί να βγαίνει εάν δεν ολοκληρώσει το παιχνίδι του. Το παιδί πρέπει να γνωρίζει ότι εκεί μπορεί να κινηθεί και να απλωθεί όσο θέλει,

αλλά δεν μπορεί να σκορπίσει τα παιχνίδια του στο υπόλοιπο σπίτι. Εξίσου χρήσιμο είναι ένα καλοσχεδιασμένο αποθηκευτικό σύστημα για τα διάφορα παιχνίδια και ακόμα καλύτερα εάν βρίσκεται και στον ίδιο χώρο όπου έχουμε αποφασίσει ότι παιδί θα παίζει. Σημαντική διαδικασία για την οργάνωση του παιχνιδιού είναι το μάζεμα και η τακτοποίηση των παιχνιδιών. Το μάζεμα μπορεί να γίνει και αυτό με έναν διασκεδαστικό τρόπο. Όπως ένας αγώνας του ποιος θα καταφέρει να μαζέψει πιο γρήγορα (ανάμεσα στα αδέρφια ή μεταξύ μας) ή μαζεύω σαν να παίζω μπάσκετ. Κρατάτε εσείς το κουτί και το παιδί πρέπει να καταφέρει να βάλει «καλάθι» όλα του τα παιχνίδια. Οι γονείς οργανώνουν τις σχέσεις των μικρών παιδιών έξω από το σπίτι. Το καλύτερο παιχνίδι για το παιδί είναι ένα άλλο παιδί και εξαρτάται απόλυτα από τους μεγάλους τουλάχιστον τα πρώτα χρόνια του παιδιού αν θα έχει το παιδί την ευκαιρία να κάνει φίλους πηγαίνοντας στο νηπιαγωγείο, στην παιδική χαρά κλπ οπότε, οργανώστε το χρόνο σας και δώστε αυτήν την πολύτιμη ευκαιρία στο παιδί.

Τα μηνύματα στο παιχνίδι σε όλες τις καθημερινές αλληλεπιδράσεις – περιποίηση, τάισμα, διδασκαλία – οι γονείς μεταβιβάζουν πληροφορίες για τη συμπεριφορά, τις απόψεις και τις αντιδράσεις τους, καθώς και για τον τρόπο με τον οποίο βλέπουν τα παιδιά τους. Σε πολύ μεγάλο βαθμό, τα μηνύματα αυτά μεταδίδονται ασυναίσθητα. Ούτε και τα παιδιά αντιλαμβάνονται ότι τα προσλαμβάνουν αλλά, παρ' όλα αυτά, τα απορροφούν. Συχνά, μέσα στο παιχνίδι, παρατηρείται πληθώρα τέτοιων μηνυμάτων. Όταν ο γονιός κυλάει μια μπάλα για να την κλοτσήσει το νήπιο, μπορεί να του πει ότι αν αποτύχει, θα έχει όλο το χρόνο δικό του για να τα καταφέρει καλύτερα. Κάποιος άλλος όμως, απογοητευμένος από τις πρώτες αδέξιες απόπειρες του παιδιού, ίσως το κάνει να νιώσει πως είναι αθεράπευτα ανίκανο. Οι γονείς που δεν καταλαβαίνουν ότι, γκρεμίζοντας το νήπιο τα τουβλάκια του, κάνει ένα σημαντικό βήμα στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο θα πρέπει να τα στήνει, ίσως πιστέψουν ότι έχουν μέσα στο σπίτι τους ένα νήπιο με τάσεις καταστροφικές – μεταδίδοντας, αμέσως μετά, τους φόβους τους στο παιδί.

Πηγή: Kindykids.gr